

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

**kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.**

Część V.

Wydana i rozesłana dnia 29. Marca 1851.

Allgemeines

Landes - Gesetz - und Regierungsblatt

für das

**Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Au-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.**

V. Stück.

Ausgegeben und versendet am 29. März 1851.

31.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 3. Stycznia 1851 *),

(w Dzienniku praw państwa część IV. nr 16, wydana dnia 27. Stycznia 1851),

względem odgarnywania śniegu na gościńcach rządowych.

Na wniosek Mojego Ministra handlu, przemysłu i za poradą Rady Ministrów, rozporządzam na zasadzie §. 120 konstytucyi państwa, co następuje:

§. 1.

Obowiązek ponoszenia kosztów za odgarnywanie śniegu na gościńcach rządowych ciąży ogólnie na ludności; jednakowoż może administracya publiczna żądać robót do tego potrzebnych od gmin, według miejscowego ich położenia.

§. 2.

Do odgarnywania śniegu, obowiązane są te gminy, przez których okręg przechodzi gościńiec, lub te, które nie dalej, jak dwie mile od gościńca leżą; tak dalece, iż gmina już wtenczas do odgarnywania śniegu obowiązana się staje, jeżeli tylko część tego obrębu, w przepisaniem leży oddaleniu.

Od tych postanowień w tych przypadkach odstąpić można, w których pojawiająca się potrzeba sił roboczych w ogólności, lub na pojedynczych punktach dozwala ograniczenia lub wymaga rozciągnięcia, lub gdzie miejscowe stosunki, np. w okolicach górzystych, lub nadrzecznych odmianę w nich konieczną czynią.

§. 3.

Władze budownicze w porozumieniu z władzami politycznymi, dochodzić winny, przyzwawszy do tego przełożonych gminnych i tych gmin po imieniu, które na każdym gościńcu do odgarnywania śniegu są obowiązane, spisać takowe, i wyznaczyć dla każdej z nich pewną część gościńca do utrzymywania w czystości od śniegu, i takową w sposób niewątpliwy oznaczyć tak, aby do żadnej niepewności i trudności nie było powodu.

§. 4.

Przy wyznaczaniu części gościńca i wymierzaniu ich długości, należy postępować bezstronnie i mieć wzgląd na wielkość ludności gmin dotyczących, na ich

*) Rozporządzeniem Rządu krajowego z dnia 15. Lutego 1851 za l. 3522 udzielone było to cesarskie rozporządzenie wszystkim urzędom cyrkulowym, prowinc. dyrekcji budowniczey i prowinc. izbie rachunkowej.

31.

Kaiserliche Verordnung vom 3. Jänner 1851 *),

(im Reichs-Gesetzblatte, IV. Stück, No. 16, ausgegeben am 27. Jänner 1851),

über die Schneeschauflung auf Reichsstraßen.

Ueber Antrag Meines Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, und über Einrathen des Ministerrathes habe Ich, gemäß dem §. 120 der Reichsverfassung, zu verordnen befunden, wie folgt:

§. 1.

Die Bestreitung der Kosten der Schneecabräumung auf den Reichsstraßen, ist eine auf der Bevölkerung überhaupt ruhende Verpflichtung; die öffentliche Verwaltung nimmt jedoch die Verrichtung der dazu nöthigen Arbeiten von den Gemeinden nach ihrer örtlichen Lage in Anspruch.

§. 2.

Die Verrichtung der Schneeschauflung liegt denjenigen Gemeinden ob, deren Gebiet entweder von der Straße durchzogen wird, oder die nicht mehr als zwei Meilen von der Straße entfernt sind, und zwar dergestalt, daß die Gemeinde zur Schneeschauflung pflichtig wird, wenn nur auch ein Theil dieses Gebietes innerhalb der vorschristmäßigen Entfernung gelegen ist.

Abweichungen von dieser Bestimmung werden für den Fall vorbehalten, daß der sich herausstellende Bedarf an Arbeitskräften im Allgemeinen oder an einzelnen Punkten eine Beschränkung gestatten, oder eine Ausdehnung erheischen sollte, oder wo örtliche Verhältnisse, z. B. in Gebirgsgegenden oder an Flüssen, etwa eine Aenderung nöthig machen.

§. 3.

Die zur Schneeschauflung an jeder Staatsstraße berufenen Gemeinden sind von den Baubehörden, im Einverständniße mit den politischen Behörden unter Zuziehung der Gemeindevorstände, namentlich zu ermitteln, in ein Verzeichniß zu bringen, und es ist für jede derselben eine bestimmte Straßenstrecke zur Reinhaltung von Schnee festzusetzen, auch dergestalt zweifellos zu bezeichnen, daß jede Unsicherheit und jeder Anstand ausgeschlossen werde.

§. 4.

Bei der Zuweisung der Straßenstrecken und der Bemessung ihrer Länge ist mit unparteilicher Rücksicht auf die Größe der Bevölkerung der bezüglichen Gemeinden, auf

*) Mit dem Erlaße des Landesguberniums vom 15. Februar 1851 Z. 3522 wurde diese kaiserliche Verordnung sämmtlichen Kreisämtern, der Provinzial-Baudirektion und der Provinzial-Staatsbuchhaltung mitgetheilt.

oddalenie od gościńca, na znaną z doświadczenia trudność w odgarnywaniu śniegu na przydzielonej przestrzeni, równocześnie zaś ustanowić *maximum* liczby robotników, którą każda gmina dostarczać ma.

§. 5.

Gminom do odgarnywania śniegu przyzwanym dane będzie słuszne wynagrodzenie z funduszu dróg rządowych. Gdzie zaś gościniec idzie przez miejsce zamieszkałe i stanowi oraz ulicę onego, tam gminy dotyczące winny odgarnywać śnieg na tych przestrzeniach bez żadnego wynagrodzenia.

§. 6.

Ażeby oznaczyć wysokość wynagrodzenia, należy dochodzić, ile na przestrzeni, każdej gminie przydzielonej, w ciągu jednej zimy, według kilkoletniego przecięcia, potrzeba robotników do odgarnywania śniegu. Ta liczba, skombinowana z płacą zwykłą dnia roboczego w czasie zimy, stanowić będzie rocznie koszt za tę przestrzeń.

Gdy takowy w ten sposób już wywiedzionym zostanie, należy z dotyczącą gminą wejść w układy względem rocznej ryczałtowej kwoty (pauszale) na czas dłuższy, o ile możności nie na krótszy, jak na lat siedm.

Zważywszy większe korzyści, jakie wynikają z położenia gościńca dla gmin najbliżej niego leżących, takowa kwota ryczałtowa nie powinna nigdy przenosić połowy wywiedzionego kosztu; należy zaś takową przez cały ciąg ugody rocznie wypłacać, bez różnicy, czyli w ciągu pojedynczych lat, gmina w miarę potrzeby większą lub mniejszą pracę podejmowała.

§. 7.

Jednej a tej samej gminie można oddać odgarnywanie śniegu na drugiej przestrzeni gościńca, jeżeli sama o to uprasza, jeżeli przytem udowodni, iż posiada potrzebne do tego siły robocze i jeżeli za czas, o który układy trwają, mniejszego żąda wynagrodzenia ryczałtowego, jak gmina, właśnie do tej przestrzeni powołana.

§. 8.

Chociaż ugoda nie przyjdzie do skutku, gmina przecież obowiązana jest do odgarnywania śniegu na przydzielonej jej przestrzeni. Wynagrodzenie w takim razie nastąpi, w miarę liczby robotników, każdej zimy dostarczonych, wymierzone najwięcej do połowy tej kwoty, jaką zwykle płacono tej samej zimy za jeden dzień roboczy.

§. 9.

Gdyby która z gmin, na doręczone jej wezwanie, żądanych przez administrację dróg, robotników, albo wcale nie dostawiła na gościniec, albo nie w

ihre Entfernung von der Straße und auf die, aus der Erfahrung bekannte Schwierigkeit der Schneeschauflung, auf der zugewiesenen Strecke vorzugehen, und zugleich für jede Gemeinde das Maximum der zu stellenden Arbeiterzahl festzusetzen.

§. 5.

Den zur Schneeabräumung beigezogenen Gemeinden wird aus dem Staatsstraßen-Fonde eine billige Vergütung geleistet. Wo jedoch die Straße durch einen bewohnten Ort zieht, und zugleich eine Gasse desselben bildet, haben die bezüglichlichen Gemeinder die Schneeabräumung auf solchen Strecken, ohne Anspruch auf eine Vergütung zu leisten.

§. 6.

Zur Ermittlung der Vergütung ist von jeder einer Gemeinde zugewiesenen Straßenstrecke zu erheben, wie viele Tagelöhner nach einem mehrjährigen Durchschnitte zur Schneeschauflung in Einem Winter erforderlich sind. Diese Zahl, mit dem zur Wintertzeit üblichen Tagelohne kombinirt, bildet den jährlichen Kostenbetrag für diese Strecke.

Wenn derselbe auf diese Weise ermittelt ist, so wird mit der bezüglichlichen Gemeinde für eine längere Zeit, wo möglich nicht unter sieben Jahre, über ein jährliches Uebersum (Pauschale) verhandelt werden.

Dieses Uebersum darf, mit Rücksicht auf die größeren Vortheile, welche von nächst gelegenen Gemeinden aus dem Straßenzuge erwachsen, die Hälfte des ausgemittelten Kostenbetrages niemals überschreiten, ist aber während der Vertragsdauer jährlich zu erfolgen, und zwar ohne Unterschied der in den einzelnen Jahren nothwendig gewordenen, größeren oder geringeren Leistung.

§. 7.

Einer Gemeinde kann auch die Schneeabräumung auf einer zweiten Straßenstrecke überlassen werden, wenn sie selbst sich darum bewirbt, wenn sie ferner nachweist, hiezu die erforderlichen Arbeitskräfte zu besitzen, und wenn sie für die ir Verhandlung stehende Vergleichszeit eine geringere Uebersumal-Vergütung anspricht, als die eigentlich für diese Strecke berufene Gemeinde.

§. 8.

Kommt eine Uebereinkunft nicht zu Stande, so ist die Gemeinde dennoch verpflichtet, die Schneeschauflung auf der ihr zugewiesenen Strecke zu verrichten. Die Vergütung wird dann nach der Zahl der in jedem Winter beigeestellten Arbeiter, höchstens mit der Hälfte des in demselben Winter üblich gewesenen Taglohnes geleistet.

§. 9.

Sollte eine Gemeinde über die ihr zugegangene Aufforderung, die von der Straßen-Verwaltung geforderten Arbeiter entweder gar nicht, oder nicht in der bezeichneten An-

oznaczonej liczbie, albo nie w przeznaczonym czasie, lub gdyby robotnicy, stanawszy na placu, opieszale lub niestosownie pracę odgarnywania śniegu odbywali, natenczas administracya dróg ma prawo, zmusić gminę do wypełnienia obowiązku, lub kazać odgarnienie śniegu przez kogo innego i jakim bądź kosztem wykonać, koszt wyłożony na gminie powetować, takowy przedewszystkiem odciągnąć od pretensyi, którą gmina za odgarnywanie śniegu mieć może, a w razie potrzeby ściągnąć takowy za pomocą prawnych środków. W tym celu organa drogowe zbierać winny należne w każdym razie data i dokumenta, ażeby koszt powyższy z pewnością i według cyfry udowodnić można.

§. 10.

Czyli i kiedy zachodzi potrzeba odgarnywania śniegu za pomocą gmin, o tem stanowią organa drogowe.

§. 11.

W takim razie właściwy urzędnik budowniczy, lub w zastępstwie jego każdy drogowy (Wegmeister) na swojej przestrzeni gościńca, obowiązany jest wezwać na piśmie do odgarnywania śniegu wszystkie gminy, których części gościńca tego potrzebują oznaczyć dokładnie czas, kiedy robotnicy na gościńcu zejść mają, równie jak liczbę osób, gatunek i ilość narzędzi roboczych. Każda gmina winna potwierdzić piśmiennie, iż odebrała wezwanie, i wyrazić dokładnie dzień i godzinę odebrania. Jest obowiązkiem urzędników budowniczych, którzy mają polecane sobie utrzymywanie dróg w dobrym stanie, również jak drogowych (wegmeistrów) kierować pracami około odgarnywania śniegu i pilnować takowych; do pilnowania należy także na pojedynczych oddziałach używać dozorców drogowych (drożników).

§. 12.

Gminy obowiązane są odpowiedzieć doręczonym im wezwaniom we wszystkich punktach. W szczególności zaś dozwolono jest, posełać do roboty tylko osoby, zupełnie zdadne do pracy, z wyłączeniem więc dzieci i osób uromnych.

Robotnicy powinni być zaopatrzeni w narzędzia własne lub przez gminę dostarczone, a każda gmina powinna robotnikom swoim dodać do dozoru ze swej strony członka przełożenia gminy, lub wydziału, lub innego jakiego na ten cel ustanowionego, pewnego człowieka.

§. 13.

Na każdej przestrzeni, należy najprzód odgarnąć śnieg na szerokość dwóch kolei wozowych, potem na całej szerokości drogi wozowej, i o ile możności, zgarnąć takowy aż po za rowy boczne. Należy dodać wszelkiego starania, ażeby

zahl, oder nicht zu der bestimmten Zeit auf die Straße stellen, oder sollten die erschie-
nenen Arbeiter die Schneeabräumung offenbar saumselig oder sachwidrig betreiben, so ist
die Straßenverwaltung befugt, die Gemeinde zur Erfüllung ihrer Verpflichtung zu ver-
halten, oder die Schneeschauflung durch wen immer, und um was immer für Kosten
zu besorgen, den Aufwand von der Gemeinde in Anspruch zu nehmen, denselben vor
Allem von der allfälligen Forderung der Gemeinde für Schneeschauflung in Abrechnung
zu bringen, und nöthigenfalls durch die gesetzlichen Mittel beizutreiben. Zu diesem Be-
hufe haben die Straßenbau-Organen jedesmal die erforderlichen Daten und Behelfe zu
sammeln, um jenen Aufwand verlässlich und rechnungsmäßig nachweisen zu können.

§. 10.

Die Beurtheilung ob und wann die Nothwendigkeit der Schneeabräumung von
Seite der Gemeinden vorhanden sei, liegt den Organen des Straßenbaues ob.

§. 11.

In diesem Falle ist der einschlägige Baubeamte, oder in dessen Vertretung jeder
Wegmeister für seinen Straßen-Bezirk verpflichtet, alle Gemeinden, deren Strecken der
Schneeabräumung bedürfen, hiezu schriftlich aufzufordern, und die Zeit des Eintreffens
der Arbeiter auf der Straße, so wie der Zahl der Personen und die Gattung und
Menge des Arbeitszeuges bestimmt zu bezeichnen. Jede Gemeinde hat den Empfang die-
ser Aufforderung, unter genauer Angabe des Tages und der Stunde, schriftlich zu be-
stätigen. Den mit der Straßenerhaltung beauftragten Baubeamten und Wegmeistern
liegt ob, die Schneeschauflungsarbeiten zu leiten und zu überwachen, zur Aufsicht sind
auch die Straßeneinräumer streckenweise zu verwenden.

§. 12.

Die Gemeinden haben den ihnen zukommenden Aufforderungen in aller Punkten
nachzukommen. Insbesondere dürfen nur vollkommen arbeitsfähige Personen, also mit
Ausschluss von Kindern oder gebrechlichen Individuen abgesendet werden.

Die Arbeiter müssen mit ihrem eigenen oder von der Gemeinde beigeestellten Ar-
beitszeuge versehen sein, und jede Gemeinde hat ihren Arbeitsleuten ein Mitglied des
Gemeindevorstandes, oder des Ausschusses, oder einen sonst hiezu bestellten verlässlichen
Mann, auch ihrerseits zur Aufsicht beizugeben.

§. 13.

In jeder Strecke muß der Schnee zuerst auf die Breite zweier Wagengeleise ab-
geräumt, sodann in der ganzen Breite der Fahrbahn, und wo möglich bis über die
Seitengräben hinaus aufgeschaufelt werden. Es muß der Schnee nach aller Thunlich-

śnieg zupełnie aż do samej powierzchni gościńca odgarnąć, a jeżeliby się zrobiła pokrywa z lodu, należy takową rozbić i usunąć z gościńca.

§. 14.

Gminy mają prawo żądać potwierdzenia certyfikatem, iż należycie oczyścili przydzieloną im przestrzeń; certyfikatu takowego nigdy nie mogą odmówić właściwi urzędnicy, budowniczy i drogowi (wegmeisterowie) gminom, jeżeli te obowiązki swój wypełniły.

§. 15.

Ażeby ułatwić i przyspieszyć całe to postępowanie, należy kazać wydrukować formularze na wezwania, które się do gmin wydaje, na potwierdzenie odebrania, które gminy wystawiać mają (§. 11.), i na certyfikaty, które im rozdawać należy (§. 14.), i urzędników budowniczych, równie jak wegmeisterów w takowe zaopatrzyć. W każdym zachodzącym razie, należy z tych wydrukowanych formularzów w ten sposób użytek robić, iż zmienne tylko daty i nazwiska zapisać i podpisy odpowiednie dodać potrzeba. Jeżeli urzędnik budowniczy lub wegmeister wzywa gminę do odgarnywania śniegu, winien zawsze załączyć do wezwania także formularz na potwierdzenie odebrania (recepis), który gmina zapisać ma.

§. 16.

Zażalenia ze strony gmin przeciw rozporządzeniom urzędników drogowych, równie jak skargi tychże przeciw gminom, należy wnosić do władz politycznych pierwszej instancji, które w porozumieniu z inżynierem powiatowym i władzą budowniczą, takowych dochodzić i o nich stanowić będą.

§. 17.

Jeżeli zaś skargi tyczą się przedmiotu czysto-technicznego, lub wniesione są przeciw samej osobie urzędnika budowniczego, władze polityczne takowe żądania odstąpić winny władzom budowniczym.

§. 18.

Przeciw wydanym uchwałam, można w 14 dniach, od ich doręczenia licząc, założyć rekurs w przypadku §. 16. do wyższej instancji politycznej, a zaś w przypadku §. 17. do przełożonej władzy budowniczej; atoliż władze te rozstrzygać mogą rekursa tylko po wzajemnem wysłuchaniu stron.

§. 19.

Jeżeli druga instancja potwierdzi uchwałę władzy niższej, dalszy rekurs nie ma miejsca; takowy tylko wtenczas jest dozwolony, jeżeli przez władzę

keit vollständig bis zur wirklichen Straßenoberfläche beseitigt, und sollte eine Eisdecke sich gebildet haben, dieselbe zerschlagen, und von der Straße entfernt werden.

§. 14.

Die Gemeinden sind berechtigt, über jede gehörig vollzogene Reinigung der ihnen zugewiesenen Strecke ein Zertifikat zu verlangen, welches die einschlägigen Baubeamten und Wegmeister, wenn die Gemeinde ihrer Verpflichtung nachgekommen ist, nicht versagen dürfen.

§. 15.

Zur Erleichterung und Beschleunigung des Geschäftsverkehrs, sind Formularien der an die Gemeinden zu erlassenden Aufforderung, der von denselben auszustellenden Empfangsbestätigung (§. 11) und der ihnen zu ertheilenden Arbeits-Zertifikate (§. 14) in Druck zu legen, und die Baubeamten und Wegmeister damit zu versehen. Von diesen gedruckten Formularien ist, im eintretenden Falle, dergestalt Gebrauch zu machen, daß lediglich die veränderlichen Daten und Namen auszufüllen, und die bezüglichen Unterschriften beizufügen sind. Jeder Aufforderung zur Schneeausschabung hat der Baubeamte oder Wegmeister immer auch das, von der Gemeinde auszufüllende Empfangsbestätigungs-Formulare (Rezeptive) beizulegen.

§. 16.

Sowohl Beschwerden der Gemeinden gegen Verfügungen der Straßenbau-Organen, als allfällige Klagen der letzteren wider die Gemeinden, sind bei den politischen Behörden erster Instanz anhängig zu machen, welche darüber im Einvernehmen mit dem Bezirks-Ingenieur oder der Baubehörde, die Erhebungen zu pflegen und zu erkennen haben.

§. 17.

Wenn es sich aber um rein technische Streitgegenstände, oder um Klagen handelt, welche gegen die Bau-Organen persönlich gerichtet sind, haben die politischen Behörden solche Beschwerden an die Baubehörden zur Entscheidung abzutreten.

§. 18.

Gegen die geschöpften Erkenntnisse kann, binnen 14 Tagen von ihrer Zustellung gerechnet, der Rekurs, im Falle des §. 16 an die höhere politische Instanz, und im Falle des §. 17 an die vorgesetzte Baubehörde ergriffen werden, deren Entscheidungen aber jederzeit über gegenseitige Einvernehmung gefällt werden sollen.

§. 19.

Bei Erkenntnissen zweiter Instanz, durch welche jene der Unterbehörden bestätigt wurden, ist kein weiterer Rekurs zulässig, wohl aber ist derselbe bei derlei Erkenntnissen

wyższą uchwały władzy niższej odmienione zostały. W takim razie zażalenie wnieść należy w czterech tygodniach od dnia doręczenia do Ministerstwa spraw wewnętrznych, lub względnie do Ministerstwa handlu, przemysłu i budowy publicznych.

§. 20.

Wykonanie rozporządzeń, ze strony władz wydanych, nie będzie wstrzymane przez rekurs, przeciw nim wniesiony, jak długo ten nie jest rozstrzygnięty.

§. 21.

Jeżeli w niektórych krajach koronnych, lub w pojedynczych ich częściach z powodów klimatycznych, zasp śniegowych albo wcale nie ma, albo tak są nieznaczne, iż takowe robotnikami najętym łatwo i bez wielkich kosztów usunąć można, lub jeżeli w przeciwnym razie bardzo często i znaczne zaspły śniegowe dla zupełnego braku sił roboczych w gminach granicznych, zawsze drogą ugody, lub za pomocą najętych za każdym razem robotników, uprzątnione być muszą, w takich przypadkach postanowienia niniejszej ustawy nie mają miejsca, równie jak nie mogą naruszać praw, już na mocy ugody nabytych.

Franciszek Józef, m. p.

Bruck, m. p.

32.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 16. Stycznia 1851,

(w Dzienniku praw państwa część V. nr 19, wydana dnia 31. Stycznia 1851),

obowiązujące w krajach koronnych Niższej Austrii, Czech, Morawii, Galicyi i Styryi,

dotyczące oddzielnego udzielania nauki prawa kościelnego dla teologów w tych miejscach, gdzie wszechnice istnieją.

Teologowie, odbywający swe studia w miejscach, gdzie wszechnice istnieją, musieli dotychczas słuchać prawa kościelnego na jurydycznym fakultecie. Atoli już z natury rzeczy wynika potrzeba, ażeby prawo kościelne teologom w inny sposób wykładano, jak jurystom, częścią dla różności w ich uprzednim wykształceniu prawniczym, częścią dla tego, że niektóre części prawa kościelnego dla teologów, nierównie większą praktyczną mają ważność, niż dla jurystów, a więc onym obszerniej, niż tym wykładane być muszą. Dla tego też właśnie może ten przedmiot i nadal zupełnie odpowiednio do celu dla jurystów w jednym półroczu być ukończony. Dla teologów zaś pod każdym względem stosowniejszą jest rzeczą, wykladać prawo kościelne przez cały ciąg roku po pięć godzin

gestattet, wenn durch dieselbe jene der Unterbehörden abgeändert wurden. In solchen Fällen muß die Beschwerdeschrift binnen vier Wochen vom Zustellungstage bei dem Ministerium des Innern oder beziehungsweise bei dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten überreicht werden.

§. 20.

Die Verfügungen der Behörden werden durch einen dagegen ergriffenen, im Zuge befindlichen Rekurs, nicht gehemmt.

§. 21.

Wenn in einzelnen Kronländern, oder in Theilen derselben, wegen der klimatischen Verhältnisse. Schneeverwehungen entweder gar nicht, oder so selten und in so unbedeutendem Grade vorkommen, daß deren Beseitigung durch gedungene Arbeiter leicht und ohne große Kosten erzielt werden kann, oder wenn im Gegentheile sehr häufige und bedeutende Schneeverwehungen wegen gänzlicher Ermanglung der von der angrenzenden Gemeinden beizustellenden Arbeitskräfte jederzeit im vertragsmäßigen Wege, oder durch von Fall zu Fall zu dingende Arbeiter beseitigt werden müssen, finden die Bestimmungen dieses Gesetzes eben so wenig Anwendung, als durch dieselben bereits erworbene Vertragsrechte beeinträchtigt werden können.

Franz Joseph, m. p.

Bruck, m. p.

32.

Verordnung des Ministers des Kultus und Unterrichts vom 16. Jänner 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück, No. 19, ausgegeben am 31. Jänner 1851)

giltig für die Kronländer Nieder-Oesterreich, Böhmen, Mähren, Galizien und Steiermark,

betreffend die abgesonderte Ertheilung des Unterrichtes im Kirchenrechte für Theologen an Orten, wo Universitäten bestehen.

Die Theologen, welche ihre Studien an jenen Orten zurücklegen, wo sich Universitäten befinden, waren bisher angewiesen, das Kirchenrecht an der juristischen Fakultät zu studiren. Es ist aber ein durch die Natur der Sache begründetes Bedürfniß, daß das Kirchenrecht den Theologen in einer anderen Weise vorgetragen werde, als den Juristen, theils wegen der Verschiedenheit ihrer juristischen Vorbildung, theils weil manche Partthien des Kirchenrechtes für die Theologen von ungleich größerer praktischer Bedeutung als für die Juristen sind, und daher ihnen ausführlicher vorgetragen werden müssen. Eben deshalb kann der Gegenstand für die Juristen ganz zweckmäßig auch fernerhin in Einem Semester behandelt werden. Für die Theologen erscheint es dagegen in jeder Beziehung zweckmäßiger, das Kirchenrecht durch ein ganzes Jahr in fünf Stunden wö-

w tygodniu, jak się to dotychczas już działo w dyecezyalnych zakładach. Z tych to więc powodów raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, najwyższem postanowieniem z dnia 20. z. m. dozwolić, ażeby dla teologów także i tam, gdzie prawo kościelne na jurydycznym fakultecie wykładane bywa, w tymże przedmiocie osobno czytano, a to, dopóki na teologicznych wydziałach nie ma dla tego przedmiotu właściwych profesorów — przez którego z istniejących już profesorów teologicznych, albo przez innego jakiego zdolnego do tego męża, po pięć godzin tygodniowo, przez cały ciąg roku szkolnego, za remuneracyę z funduszu naukowego. Ta remuneracya składa się z połowy najmniejszej usystemizowanej płacy profesora na teologicznym wydziale w tem miejscu.

Thun, m. p.

33.

Rozrządzenie Ministerstwa spraw zewnętrznych z dnia 21. Stycznia 1851,

(w Dzienniku praw państwa część V. nr 21, wydana dnia 31. Stycznia 1851),

którem się ustanawia przepisy o egzaminie, mającym się złożyć przed wstąpieniem do służby konceptowej Ministerstwa spraw zewnętrznych.

1. Na przyszłość nie może być nikt przypuszczonym na posady w wydziale konceptowym, bądźto w Ministerstwie spraw zewnętrznych, bądźteż przy jakimkolwiek cesarskiem poselstwie za granicą, kto przy egzaminie dyplomatycznym, mającym się złożyć w rzeszonym ministerstwie, za zdanego na taką posadę uznanym nie będzie.
2. Do takiego egzaminu przypuszczeni będą przez Ministra spraw zewnętrznych tylko tacy, którzy się wykażą przepisanyą ustawą z dnia 30. Lipca 1850 egzaminem rządowym teoretycznym, lub dowodami, zastępującemi miejsce tego egzaminu, na mocy tej samej ustawy, równie jak dowodami, iż mają znajomość języków francuzkiego i włoskiego.

3. Egzamin dyplomatyczny, odbywać się będzie przed komisją, ustanowioną przez Ministra, a złożyć się mającą z prezydującego i dwóch asesorów. Na prezydującego powołany będzie zawsze wyższy urzędnik rządowy. Asesorowie mianowani będą ze stanu praktycznych urzędników rządowych, z grona profesorów, doktorów praw, lub innych w tym zawodzie uczonych.

Każdy z komisarzy kandydatowi zadawać będzie pytania.

4. Na kilka dni przed egzaminem, sproszeni będą komisarze piśmiennie ze strony dyrekcji kancelaryi ministerstwa.

hentlich vorzutragen, wie es bereits bisher in den Diözesan-Anstalten geschehen ist. Aus diesen Gründen haben Seine Majestät mit Allerhöchster Entschlieſung vom 20. vorigen Monates zu genehmigen geruht, daß den Theologen auch da, wo das Kirchenrecht an der juridischen Fakultät gelehrt wird, eigene Vorträge darüber, und zwar — in so lange nicht an den theologischen Fakultäten, Professoren dieses Faches aufgestellt sind — von einem der vorhandenen theologischen Professoren oder von einem anderen geeigneten Manne in wöchentlich fünf Stunden durch das ganze Studienjahr gegen eine Remuneration aus dem Studienfonde gehalten werden. Diese Remuneration hat in der Hälfte des geringsten systemisirten Gehaltes eines Professors an der theologischen Fakultät des Ortes zu bestehen.

Thun, m. p.

33.

Erlaß des Ministeriums des Aeußern vom 21. Jänner 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück, No. 21, ausgegeben am 31. Jänner 1851),

womit die Bestimmungen über die vor dem Eintritte in den Konzeptsdienst des Ministeriums des Aeußern abzulegende Prüfung festgesetzt werden.

1. Zu einer Stelle im Konzeptsfache, sei es bei dem Ministerium des Aeußern selbst, sei es bei einer kaiserlichen Mission im Auslande, wird in Zukunft Niemand zugelassen, der nicht in Folge der bei dem gedachten Ministerium abzulegenden Diplomaten-Prüfung zu einer solchen Stelle befähiget erkannt worden ist.

2. Die Zulassung zu dieser Prüfung wird von dem Minister des Aeußern nur solchen Bewerbern gestattet, die sich mit der durch das Gesetz vom 30. Juli 1850 vorgeschriebenen theoretischen Staatsprüfung, oder mit den nach eben diesem Gesetze die Stelle dieser Prüfung vertretenden Belegen und mit jenen über Erlernung der französischen und italienischen Sprache ausweisen.

3. Die Diplomaten-Prüfung geschieht vor einer vom Minister zu bestellenden Kommission, welche aus einem Vorsitzenden und zwei Beisitzern zu bestehen hat. Zum Vorsteher wird jedesmal ein höherer Beamter des Ministeriums berufen sein. Die Beisitzer werden aus dem Stande der praktischen Staatsbeamten, der Professoren, Doktoren der Rechte oder sonstiger Fachgelehrten entnommen.

Jeder der Kommissäre hat an den Prüfungs-Kandidaten Fragen zu stellen.

4. Einige Tage vor Abhaltung der Prüfung werden die Kommissäre dazu von Seite der Kanzlei-Direktion des Ministeriums schriftlich eingeladen.

5. Egzamin dyplomatyczny dzieli się na ustny i piśmienny. Zależy od komisji egzaminującej, jak takowe po sobie następować mają. jednakowoż nie może między oboma upłynąć termin dłuższy niż dni 14.

6. Przy egzaminie ustnym należy kandydata doświadczać, jakie posiada wiadomości w całym obrębie przyrodzonego prawa narodów (prawa wojny i pokoju, prawa neutralności, prawa morskiego i prawa poselskiego); w dyplomatycznej państw historii (traktaty pokoju, początek i ustalenie państw europejskich, od czasu pokoju westfalskiego i t. d.), tudzież w nadanem austryackiem prawie narodów (wiadomość układów Austrii z innemi państwami). Przynajmniej jedno pytanie musi być dane i odpowiedziane w języku francuzkim.

7. Przy egzaminie piśmiennym zada każdy z komisarzy kandydatowi pytanie na piśmie o jednym z przedmiotów wyszczególnionych w poprzednim §fic. Każde z tych pytań winien kandydat wypracować na piśmie, przynajmniej jedno z nich w języku francuzkim, i takowe ułożyć w przeciągu czasu od godziny 9. zrana, najdalej do godziny 6. po południu pod ustawicznym dozorem jednego z komisarzy egzaminujących. Nie wolno mu przytem zasięgać żadnej pomocy zewnętrznej, można mu jednakowoż na żądanie udzielić potrzebnych ksiąg prawnych i traktatów, dla zacytowania tekstu lub dat. O godzinie 6., muszą wszystkie wypracowania, czy będą ukończone czy nie, oddane być obecnemu komisarzowi egzaminacyjnemu, który prawdziwość ich podpisem swoim stwierdzi.

8. Zaraz po ukończeniu obudwóch egzaminów zgromadzają się komisarze i oddają zdanie swoje tak na podstawie uwag poczynionych nad odpowiedziami ustnemi kandydata, jakoteż na podstawie dokładnie przejrzanych piśmiennych jego wypracowań, czy kandydat pod względem na okazane teoretyczne i praktyczne wiadomości, jako też pod względem na pojętność i dar sądenia o rzeczach, na wykład słowny i styl, udowodnił zdolność swą do służby dyplomatycznej, lub nie.

9. Poczem komisarze winni są swoją uchwałę, czy to jednogłośnie, czy większością głosów powzięłą, z dolożeniem prac egzaminowych i zdań osobnych, jeżeli jakie oddane były, przedłożyć Ministrowi, który w tym razie, jeżeli kandydat aprobowanym zostanie, wystawi mu świadectwo uzdolnienia, w przeciwnym zaś razie kaze go uwiadomić na piśmie, iż odrzuconym został. W ostatnim przypadku może Minister zresztą, jeżeli znajdzie do tego powody, uwzględnienia godne, wyznaczyć kandydatowi stosowny termin do powtórnego egzaminu.

10. Świadectwo uzdolnienia, nie daje kandydatowi prawa żądania, ażeby do służby dyplomatycznej przyjęty został.

5. Die Diplomaten-Prüfung zerfällt in eine mündliche und schriftliche. Die Bestimmung der Reihenfolge derselben bleibt der Prüfungskommission überlassen, doch soll zwischen beiden kein längerer als ein vierzehntägiger Zeitraum stattfinden.

6. Bei der mündlichen Prüfung sind die Kenntnisse des Kandidaten aus dem gesammten natürlichen Völkerrechte (Recht des Krieges, des Friedens, der Neutralen, Seerecht und Gesandtschaftsrecht), aus der diplomatischen Staatsgeschichte (Friedensbeschlüsse, Entstehung und Konsolidirung der europäischen Staaten seit dem westphälischen Frieden u. s. w.) und aus dem positiven österreichischen Völkerrechte (Kenntniß der österreichischen Staatsverträge) zu erforschen. Eine Frage wenigstens muß in französischer Sprache gestellt und beantwortet werden.

7. Bei der schriftlichen Prüfung wird dem Kandidaten von jedem der Prüfungskommissäre eine Frage über einen der im vorigen Paragraphen bezeichneten Gegenstände schriftlich vorgelegt. Der Kandidat hat über jede derselben eine schriftliche Ausarbeitung und davon wenigstens eine in französischer Sprache, in dem Zeitraume von 9 Uhr Morgens bis längstens 6 Uhr Nachmittags unter steter Beaufsichtigung eines der Prüfungskommissäre zu verfassen. Er darf sich dabei keiner äußeren Hilfsmittel bedienen, doch können ihm die etwa nöthigen Gesetzbücher und Traktate zur Zitirung des Textes oder der Daten auf sein Verlangen mitgetheilt werden. Um 6 Uhr müssen sämtliche Elaborate, sie mögen zu Ende gebracht sein oder nicht, dem anwesenden Prüfungskommissär abgeliefert werden, welcher deren Echtheit durch seine Unterschrift beglaubiget.

8. Unverzüglich nach vollendeten beiden Prüfungen versammeln sich die Commissäre und geben sowohl auf Grundlage ihrer Vormerkungen über die mündlichen Antworten des Kandidaten, als der von ihnen genau durchgegangenen schriftlichen Elaborate, ihr Gutachten darüber ab, ob der Kandidat sowohl nach den dargelegten theoretischen und praktischen Kenntnissen, als nach seiner Auffassungs- und Beurtheilungsgabe, seinem mündlichen Vortrage und seinem Style, die Fähigkeit zum diplomatischen Dienste dargethan habe oder nicht.

9. Die Commissäre haben dann ihren, sei es einhellig, sei es durch Stimmenmehrheit gefaßten Beschluß, unter Beilegung der Prüfungsarbeiten und allenfallsiger Separat-Votums dem Minister einzuberichten, welcher im Falle der Approbation des Kandidaten demselben ein Befähigungs-Zeugniß ausstellt, im entgegengesetzten Falle aber ihn von seiner Abweisung schriftlich verständigen läßt. Im letzteren Falle kann übrigens dem Kandidaten, wenn der Minister hiezu rücksichtswürdige Gründe findet, noch ein angemessener Termin zur Wiederholung der Prüfung erteilt werden.

10. Das Befähigungs-Zeugniß begründet für den Kandidaten nicht das Recht, seine Aufnahme in den diplomatischen Dienst verlangen zu können.

11. Minister pozostawia sobie mężów, których znakomite wiadomości w zawodzie dyplomatycznym i praktyczne wykształcenia powszechnie są znane, i na których pozyskaniu dla służby rządowej wiele zależy, uwolnić od złożenia egzaminu dyplomatycznego.

12. Niniejsze przepisy nie rozciągają się do uczniów akademii orientalnej, których uzdolnienie, jak dotąd, tak na przyszłość, udowodnione będzie egzaminami, odbytemi na akademii rzeszowej.

Schwarzenberg, m. p.

34.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 22. Stycznia 1851.

(w Dzienniku praw państwa, część V. nr 22, wydana dnia 31. Stycznia 1851),
którem się znosi instytut Pogranicza wojskowego w Siedmiogrodzie i nakazuje, ażeby zamiast dotychczasowych pięciu siedmiogrodzkich pułków granicznych, uformowana została równa liczba pułków liniowych, mianowicie cztery pułki liniowe piechoty, a jeden pułk huzarów.

Na wniosek Mojej Rady Ministrów rozporządzam niniejszem, ażeby instytut Pogranicza wojskowego w Moim kraju koronnym Siedmiogrodzkim, zniesiony został, a zamiast dotychczasowych zaś pięciu pułków granicznych siedmiogrodzkich, żeby uformowaną była równa liczba pułków liniowych, mianowicie cztery pułki liniowe piechoty, a jeden pułk huzarów.

Ludności w obudwóch powiatach pułków granicznych romańskich, należy przy ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia oświadczyć Moje cesarskie zadowolnienie za wierne służby, które, jako wojsko graniczne, pełniła tak wewnątrz kraju, jakoteż w obliczu nieprzyjaciela.

Formować się mające cztery pułki liniowe piechoty, mają uprzednio być doprowadzone do stanu dwóch batalionów polowych i jednej dywizyi rezerwowej; pułk zaś huzarów nr 11. przez postępowe uzupełnienie, w celu utworzenia niedostających jeszcze oddziałów, postawić należy na przepisana stopę wojenną.

Te dwa pułki liniowe piechoty, które na miejsce pułków granicznych szeklerskich wstępują, otrzymają nra 5. i 6.; te, które z dotychczasowych pułków romańskich utworzone będą, otrzymają nra 46. i 50.. pułk zaś huzarów nr 11. zatrzyma swoje dotychczasowe oznaczenie.

Pułki nr 5. i 6. mają być ustawione we wschodniej części Galicyi, mianowicie w Czerniowcach i w Stanisławowie, a przeistoczenie pułków granicznych

11. Der Minister behält sich vor, bei Männern von bereits anerkannter, ausgezeichneter, fachwissenschaftlicher und praktischer Bildung, deren Gewinnung für den Staatsdienst von besonderer Wichtigkeit erschiene, eine Dispensirung von der Ablegung der Diplomaten-Prüfung zu gestatten.

12. Die gegenwärtigen Vorschriften gelten nicht für die Schüler der orientalischen Akademie, deren Befähigung fortan durch die bisher üblich gewesenen, an besagter Akademie vorgenommenen Prüfungen erprobt wird.

Schwarzenberg, m. p.

34.

Kaiserliche Verordnung vom 22. Jänner 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, V. Stück, No. 22, ausgegeben am 31. Jänner 1851),

wodurch die Aufhebung des Militär-Grenz-Institutes in Siebenbürgen, und statt der bisherigen fünf siebenbürgischen Grenzregimenter die Errichtung einer gleichen Zahl Linien-Regimenter, und zwar von vier Linien-Infanterie-Regimenter und einem Husaren-Regimente verfügt wird.

Auf den Antrag Meines Ministerrathes ordne Ich an, daß das Militär-Grenz-Institut in Meinem Kronlande Siebenbürgen aufgehoben, und daß statt der bisherigen fünf siebenbürgischen Grenz-Regimenter eine gleiche Zahl Linien-Regimenter, und zwar vier Linien-Infanterie- und ein Husaren-Regiment errichtet werde.

Der Bevölkerung der beiden Romanen-Grenz-Regiments-Bezirke ist bei der Verlautbarung dieser Verfügung, über die als Grenz-Truppen, sowohl im Innern des Landes, als vor dem Feinde geleisteten treuen Dienste, Meine kaiserliche Zufriedenheit bekannt zu geben.

Die vier zu errichtenden Linien-Infanterie-Regimenter sind vorläufig mit dem Stande von zwei Feld-Bataillons und einer Reserve-Division aufzustellen; das Husaren-Regiment Nr. 11 aber, ist durch sukzessive Kompletirung und Errichtung der noch fehlenden Abtheilungen auf den vorgeschriebenen Kriegsstand zu bringen.

Die an die Stelle der Szekler Grenz-Infanterie tretenden zwei Linien-Infanterie-Regimenter erhalten die Nummern 5 und 6; jene, welche aus den bisherigen Romanen-Regimentern gebildet werden, die Nummern 46 und 50. wogegen das Husaren-Regiment Nr. 11 seine Bezeichnung behält.

Die Regimenter Nr. 5 und 6 sind im östlichen Theile Galiziens, und zwar in Czernowiß und Stanislaw aufzustellen, und die Umwandlung der Romanen-

romańskich na pułki liniowe, równie jak ustawienie dywizyi rezerwowej przy pułkach szeklerskich, odbyć się winno w dawniejszych stacyach sztabowych tych pułków granicznych.

W celu utworzenia kadrów (stopni wojskowych) i uzyskania zarodu wywczeszonego żołnierza przy pułkach pieszych nr 5. i 6., które zamiast pułków szeklerskich uformowane być mają, należy do nich przenieść z pułku nr 51. cały trzeci batalion, a z pułku nr 31. cztery kompanie trzeciego batalionu.

Z tych dziesięciu kompanij, należy pięć przydzielić każdemu pułkowi, i rozdzielić takowe stosownie tak, aby dwanaście kompanij połowych i dwie rezerwowe postawić.

Pułki nr 31. i 51. otrzymają natomiast stosowną liczbę rekrutów, a ile możliwości i stopnie, z których brakujące oddziały na nowo uformować należy.

Pułki nr 5. i 6. otrzymają różowe, pułki nr 46. i 50. papuzio-zielone wyłogi, z różnicą żółtych i białych guzików i obszywek.

Mój Minister wojny ma sobie polecone przeprowadzenie tego uformowania, i obowiązany jest wcielenie powiatów Pogranicza wojskowego do administracyi cywilnej, równie jak dalsze używanie gór rewindykowanych, które gminom romańskim wyjątkowo dozwoliłem, w porozumieniu z innemi Ministerstwami do skutku doprowadzić.

Franciszek Józef, m. p.

Csorich, m. p.

35.

Rozrządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. Stycznia 1851.

(w Dzienniku praw państwa, część IV. nr 17, wydana dnia 27. Stycznia 1851),

którem się odracza na 1. Kwietnia 1851 działalność postanowień, przepisanych rozrządzeniem z dnia 20. Grudnia 1850, względem mesażeryów i powozów, sztelfurami zwanych.

Ministryum handlu widzi się spowodowanem rozporządzić, że obwieszczone rozrządzeniem z 20. Grudnia 1850 *) postanowienia względem przedsiębiorstw prywatnych co do peryodycznych transportów osób (mesażeryów i sztelfur), — zamiast z dniem 1. Lutego, dopiero z dniem 1. Kwietnia 1851 wejść mają w wykonanie.

Bruck, m. p.

*) W części III. nr 3. Dziennika praw krajowych z roku 1851.

Grenz- in Linien-Regimenter, so wie die Aufstellung der Reserve-Divisionen bei den Szeckler-Regimentern, ist in ihren ehemaligen Grenz-Regiments- Stabs-Stationen zu bewirken.

Zur Begründung eines Chargin-Kadres und eines Stammes von ausgebildeter Mannschaft bei den anstatt der Szeckler-Regimenter zu errichtenden Infanterie-Regimentern Nr. 5 und 6, ist von dem Regimente Nr. 51 das komplette 3. Bataillon, vom Regimente Nr. 31 aber vier Kompagnien des 3. Bataillons an dieselben abzugeben.

Von diesen zehn Kompagnien sind fünf jedem Regimente zuzuweisen, welche zur Aufstellung von zwölf Feld- und zwei Reserve-Kompagnien zweckentsprechend zu vertheilen sind.

Die Regimente Nr. 31 und 51 erhalten einen angemessenen Ersatz an Rekruten, und nach Thunlichkeit auch an Chargin, aus welchen die fehlenden Abtheilungen neu zu formiren sind.

Die Regimente Nr. 5 und 6 erhalten rosenrothe, die Regimente 46 und 50 papergüne Aufschläge, mit der Unterscheidung von gelben und weißen Knöpfen und Ägen.

Mein Kriegsminister ist mit der Durchführung dieser Errichtung beauftragt, und wird die Uebnahme der Militär-Grenz-Bezirke in die Zivil-Administrazion, so wie die von Mir den Romanen-Gemeinden ausnahmsweise bewilligte Fortbenügung der revindizirten Gebirge, im Einvernehmen mit den übrigen Ministerien einzuleiten haben.

Franz Joseph, m. p.

Gsrich, m. p.

35.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Jänner 1851,

(im Reichs-Gesetzblatte, IV. Stück, Nro. 17, ausgegeben am 27. Jänner 1851),

wodurch die Wirksamkeit der mit dem Erlaße vom 20. Dezember 1850 angeordneten Bestimmungen, über Messagerien und Stellfuhren auf den 1. April 1851 hinausgeschoben wird.

Das Handelsministerium hat sich bestimmt gefunden zu verordnen, daß die mit dem Erlaße vom 20. Dezember 1850 *) kundgemachten Bestimmungen über Privatunternehmungen periodischer Personen-Transporte (Messagerien und Stellfuhren) statt mit 1. Februar erst mit 1. April 1851 in Wirksamkeit zu treten haben.

Bruck, m. p.

*) Im III. Stücke Nro. 3 des Landes-Gesetzblattes, Jahrgang 1851.

36.

Rozporządzenie Ministerstwa finansów w porozumieniu z Ministerstwem handlu, z dnia 31. Stycznia 1851 *),

(w Dzienniku praw państwa, część VI, nr 23, wydana dnia 1. Lutego 1851)

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych spólnego związku celnego,

**którem się zniża cło wchodowe od farbników, tak zwanych
Lak-lak i Lak-dye.**

Zniża się cło wchodowe od farbników Lak-lak i Lak-dye; dla ułatwienia trybu przemysłowego, z 15 złotych reńskich na pięćdziesiąt krajcarów od wiedeńskiego centnara sporco.

Ta nowa ustanowa celna, z dniem piętnastym Lutego 1851, wejść ma w wykonanie.

Krauss, m. p.

*) O tem zawiadomione są rozporządzeniem krajowej Dyrekeyi skarbowej z dnia 7. Lutego 1851, za l. 5674, wszystkie Administracye powiatowe, urzędy wykonawcze i organa straży skarbowej.

36.

Verordnung des Finanzministeriums im Einverständnisse mit dem Handelsministerium vom 31. Jänner 1851 *),

(im Reichs-Gesetzblatte, VI. Stück, No. 23, ausgegeben am 1. Februar 1851),

wirksam für sämtliche Kronländer des gemeinschaftlichen Zollverbandes,
womit der Eingangszoll von Lak=Lak und Lak=dye ermäßigt wird.

Der Eingangszoll für die Farbstoffe Lak=Lak und Lak=dye wird zur Erleichterung der industriellen Betriebsamkeit von 15 Gulden auf fünfzig Kreuzer vom Wiener Zentner Sporko herabgesetzt.

Der neue Zollsatz hat mit dem fünfzehnten Februar 1851 in Wirksamkeit zu treten.

Krauß, m. p.

---

*) Davon sind mit Erlaß der Finanz-Landes-Direktion vom 7. Februar 1851 Z. 5674 sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, ausübende Aemter und Finanzwach-Organen in Kenntniß gesetzt worden.

Erklärung des Finanzministeriums im Anschlusse an den
Gesetzesentwurf vom 11. Januar 1881

Das Finanzministerium hat den Entwurf des Gesetzes vom 11. Januar 1881

in dem Sinne, dass die Einkommensteuer

von dem Einkommen der Einkommensteuerpflichtigen

entweder durch die Einkommensteuerpflichtigen oder durch die Einkommensteuerpflichtigen

entweder durch die Einkommensteuerpflichtigen oder durch die Einkommensteuerpflichtigen

Erklärung

Das Finanzministerium hat den Entwurf des Gesetzes vom 11. Januar 1881

